

Fagfællebedømmelse og forlagenes udgivelser

HVAD ER FAGFÆLLEBEDØMMELSE

Fagfællebedømmelse (også kendt som peer review på engelsk) er en grundlæggende metode, som forskningsverdenen bruger til at kvalitetssikre forskningsproduktion. Fagfællebedømmelsen indebærer ifølge en definition udarbejdet til den bibliometriske forskningsindikator (BFI), at der udarbejdes en skriftlig vurdering af en anden kyndig forsker af værket, der godtgør dets videnskabelige kvalitet inden publicering.

Det administrative set-up omkring BFI er afviklet som følge af den politiske aftale fra den 3. december 2021 "Aftale om basismidler til forskning".

1

DEFINITION AF FAGFÆLLEBEDØMMELSE – (TIDLIGERE UDARBEJDET TIL DEN BIBLIOMETRISKE FORSKNINGSINDIKATOR):

1. Fagfællebedømmelsen skal finde sted forud for publiceringen

Fagfællebedømmelse er en skriftlig vurdering fra en ekstern ekspert, der foretages forud for publiceringen. En efterfølgende boganmeldelse kan eksempelvis ikke erstatte fagfællebedømmelsen.

2. Mindst én bedømmer skal være ekstern i forhold til forlaget

Et manuskript (det være sig til en bog eller en artikel) skal som minimum være vurderet af én ekstern bedømmer, som er ekspert inden for det konkrete fagområde, publikationen behandler. Det betyder at:

- En redaktørudtalelse kan ikke gøre det ud for en fagfællebedømmelse. Der skal være tale om en af forlaget uafhængig ekspert.
- I forbindelse med videnskabelige antologier vil antologiens redaktører (selv hvis de er forlagseksterne specialister) ikke kunne foretage den endelige eksterne fagfællebedømmelse.
- I forbindelse med bogserier kan en serieredaktør forestå fagfællebedømmelsen, såfremt vedkommende ikke samtidig redigerer den specifikke publikation.
- Bedømmeren må gerne være en del af en gruppe af faste bedømmere, men skal være ekspert inden for det konkrete fagområde.

¹ Den seneste opgørelse af universiteternes forskningspublicering fra sommeren 2021 er fastfrosset som grundlag for den fremadrettede fordeling.

- Der kan bruges forskellige fagfæller til bedømmelse af forskellige dele af en publikation, hvis der eksempelvis er tale om en antologi/artikelsamling.
- I tilfælde af at bedømmeren modtager vederlag, må vederlaget ikke være betinget af forhold, der kompromitterer vurderingens uafhængighed. Aflønningen må eksempelvis ikke være betinget af publikationens udgivelse eller oplag, og bedømmeren kan ikke være ansat på forlaget. Der stilles ingen krav om, at bedømmeren er kendt eller anonym.

3. Bedømmere skal være forskningskyndige

Alle bedømmere skal som minimum have forskningskompetence på ph.d.-niveau. Der kan benyttes både nationale og internationale bedømmere, og bedømmere kan hentes fra alle miljøer, såfremt de opfylder minimumskravet. Denne regel indebærer, at en ph.d.-studerende ikke er kvalificeret til at udføre fagfællebedømmelse, før vedkommende har opnået sin grad.

4. Bedømmelsen skal forholde sig til den videnskabelige kvalitet i værket og hvordan det bidrager til ny viden og forståelse

Bedømmerne skal vurdere værkets videnskabelige kvalitet og selvstændige faglige bidrag. En bedømmelse, der udelukkende forholder sig til publikationens salgbarhed eller andre kommercielle hensyn, er ikke at betragte som en fagfællebedømmelse.

Hvis ovenstående fire punkter fra definitionen er opfyldt, kan forlaget i kolofonen indsætte det af Danske Forlag udarbejdede logo (findes også i engelsk version) efterfulgt af nedenstående tekst:

/Bedømmelsen betyder, at der fra en af forlaget uafhængig fagfælle på minimum ph.d.-niveau er foretaget en skriftlig vurdering, som godtgør denne bogs videnskabelige kvalitet og originale bidrag.

/The certification means that an independent peer of at least PhD level has made a written assessment justifying this book's scientific quality and original contributions.

Danske Forlag anbefaler desuden følgende:

- Det anbefales, at manus sendes til fagfællereferenten med forlagets redaktionelle bemærkninger og rettelser. Det bør præciseres over for referenten, at vedkommende ikke skal foretage korrekturrettelser.
- Vurderingen skal være begrundet og gerne give konkrete forslag til forbedringer.